

تأثیر آراستگی بر افزایش محبت میان زن و شوهر از دیدگاه اسلام

مینا محمدی^۱

چکیده

این پژوهش به بررسی تأثیر آراستگی ظاهری بر افزایش محبت و استحکام روابط میان زن و شوهر از دیدگاه اسلام می‌پردازد. یافته‌ها نشان می‌دهد که اسلام به آراستگی و زیبایی در روابط زناشویی به عنوان عاملی کلیدی برای تقویت عشق و مودت تأکید دارد. آراستگی ظاهری و توجه به زیبایی در روابط زناشویی از آموزه‌های مهم اسلامی است که نقش بسزایی در تحکیم محبت و افزایش عاطفه میان زن و شوهر دارد. اسلام با توصیه به رعایت نظافت، پوشش مناسب و ظاهر آراسته، بر اهمیت جذابیت متقابل و ایجاد فضایی سرشار از عشق و احترام تأکید می‌کند. این آموزه‌ها نه تنها به بهبود روابط عاطفی می‌انجامد، بلکه از بروز سردی، فاصله و کمرنگ شدن علاقه میان همسران جلوگیری می‌کند. بر اساس آیات قرآن و روایات اهل بیت (ع)، آراستگی و توجه به زیبایی از حقوق متقابل زن و شوهر است که موجب آرامش، نشاط و تقویت بنیان خانواده می‌شود. پژوهش حاضر به بررسی جایگاه و تأثیر آراستگی در افزایش محبت میان همسران از دیدگاه اسلام پرداخته و نشان می‌دهد که این امر به عنوان عاملی موثر در پایداری زندگی مشترک نقش دارد.

کلمات کلیدی: اسلام، آراستگی، زن و شوهر، محبت.

۱- مقدمه

آراستگی و زیبایی ظاهری یکی از مهم‌ترین عوامل در تحکیم روابط زناشویی و افزایش محبت میان زن و شوهر است. در آموزه‌های اسلامی، به آراستگی و اهمیت آن در روابط زوجین توجه ویژه‌ای شده است. اسلام به عنوان دینی جامع و کامل، به نیازهای روحی، روانی و عاطفی انسان‌ها توجه دارد و توصیه‌های فراوانی برای حفظ و تقویت بنیان خانواده ارائه کرده است. از منظر اسلام، خانواده اساس جامعه است و آرامش و محبت در خانواده موجب ایجاد محیطی سالم برای رشد و تعالی انسان‌ها می‌شود.

محبت میان زن و شوهر یکی از ارکان اصلی دوام و پایداری زندگی مشترک است. اسلام با تاکید بر حقوق و وظایف متقابل زوجین، بر آن است که روابط میان همسران را بر پایه محبت، مودت و رحمت استوار سازد. آراستگی زن و شوهر نه تنها به عنوان یک وظیفه شرعی بلکه به عنوان ابزاری برای ابراز عشق و احترام به یکدیگر تلقی می‌شود. در این راستا، روایات و احادیث متعددی از پیامبر اکرم (ص) و ائمه معصومین (ع) وجود دارد که همواره بر اهمیت آراستگی و پاکیزگی تاکید دارند.

یکی از چالش‌های اساسی که برخی از زوجین در زندگی مشترک با آن مواجه هستند، کاهش محبت و گرمی روابط پس از گذشت زمان است. این امر می‌تواند ناشی از عدم توجه به نیازهای عاطفی و ظاهری یکدیگر باشد. در حالی که اسلام تاکید زیادی بر رسیدگی به ظاهر و آراستگی برای جذب و جلب محبت همسر دارد، در بسیاری از موارد این آموزه‌ها نادیده گرفته می‌شود. پرسش اساسی این است که چگونه آراستگی زن و شوهر می‌تواند در افزایش محبت و استحکام روابط زناشویی تاثیرگذار باشد؟

تحقیقات نشان می‌دهد که توجه به آراستگی و ظاهر مناسب می‌تواند نقش موثری در افزایش اعتماد به نفس، کاهش تنش‌ها و افزایش جذابیت در نظر همسر داشته باشد. اما برای بسیاری از افراد، این موضوع همچنان در اولویت‌های پایین‌تری قرار دارد. این پژوهش بر آن است تا با بررسی دیدگاه اسلام و بهره‌گیری

از منابع دینی، به تحلیل نقش آراستگی در افزایش محبت میان زن و شوهر بپردازد و راهکارهایی عملی برای بهبود روابط زناشویی ارائه دهد.

پژوهش‌های متعددی در زمینه روابط زناشویی و عوامل موثر بر استحکام آن انجام شده است. بسیاری از این تحقیقات نشان داده‌اند که رضایت زناشویی رابطه مستقیمی با توجه به نیازهای روانی و ظاهری همسران دارد. در منابع اسلامی، توجه به زیبایی و آراستگی به عنوان یکی از عوامل مهم در جذب و حفظ محبت همسر مطرح شده است. روایاتی از پیامبر اسلام (ص) و ائمه (ع) وجود دارد که بر ضرورت آراستگی زن و شوهر برای یکدیگر تاکید دارند.

همچنین، مطالعات روانشناختی نیز نشان می‌دهد که ظاهر آراسته می‌تواند در ایجاد حس اعتماد به نفس و جلب توجه همسر نقش بسزایی داشته باشد. نتایج تحقیقات داخلی و خارجی حاکی از آن است که آراستگی و نظافت به عنوان یکی از راهکارهای مهم برای کاهش اختلافات زناشویی و افزایش محبت میان زوجین شناخته می‌شود.^۱

۲- روش تحقیق

این پژوهش از روش توصیفی-تحلیلی بهره می‌برد و به بررسی منابع اسلامی، روایات و احادیث مرتبط با آراستگی و تاثیر آن بر روابط زناشویی می‌پردازد. برای گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه‌ای استفاده شده است و منابع معتبر اسلامی مانند قرآن کریم، نهج البلاغه و کتب روایی شیعه و سنی مورد بررسی قرار گرفته است.

علاوه بر این، مقالات علمی و پژوهش‌های انجام‌شده در حوزه روانشناسی و جامعه‌شناسی که به بررسی عوامل موثر بر رضایت زناشویی پرداخته‌اند نیز تحلیل و تطبیق داده شده‌اند. نتایج این پژوهش می‌تواند

^۱ مطهری، مرتضی. ۱۴۰۲

به عنوان راهنمایی عملی برای زوجین و مشاوران خانواده در جهت بهبود روابط زناشویی مورد استفاده قرار گیرد.

آراستگی یکی از جنبه‌های کلیدی در زندگی زناشویی است که می‌تواند تأثیر زیادی بر روابط عاطفی میان زوجین داشته باشد. در اسلام، زیبایی و آراستگی به عنوان ارزش‌هایی مورد تأکید قرار گرفته‌اند و بر اهمیت ظاهر و باطن در روابط اجتماعی و خانوادگی تأکید می‌شود. آراستگی نه تنها به جذابیت فرد کمک می‌کند، بلکه احساس احترام و توجه را در بین زوجین تقویت می‌سازد. این مفهوم در آیات قرآن و احادیث پیامبر (ص) به وضوح دیده می‌شود، جایی که بر اهمیت زیبایی‌های ظاهری و باطنی تأکید شده است.

۳- تأثیر آراستگی بر محبت میان زوجین

1. **جذابیت ظاهری:** آراستگی ظاهری، یکی از عوامل جذابیت است. زمانی که هر یک از زوجین به ظاهر خود اهمیت می‌دهند، این موضوع می‌تواند احساس شادابی و انرژی را در زندگی مشترک افزایش دهد.

2. **احساس احترام:** وقتی هر یک از زوجین به آراستگی یکدیگر توجه می‌کنند، این عمل نشان‌دهنده احترام و اهمیت به همسر است. این احساس احترام، محبت را تقویت می‌کند و رابطه را عمیق‌تر می‌سازد.

3. **ارتباط عاطفی:** آراستگی به زوجین کمک می‌کند تا احساسات مثبت و عاطفی را به یکدیگر منتقل کنند. زیبایی و نظم در محیط زندگی، احساس آرامش و محبت را بیشتر می‌کند.

بوی بدی که از دهان به جهت تنبلی در زدن مسواک به مشام می‌رسد، در ارتباط صمیمانه میان زن و شوهر تأثیر منفی می‌گذارد. رعایت نظافت سبب تمایل همسر به ارتباط می‌شود و از این ارتباط لذت می‌برد. البته بوی بد دهان بسیاری از افراد در اثر بیماری است. این افراد باید به پزشک مراجعه کنند؛ اما متأسفانه در موارد بسیاری این افراد، توجهی به بیماری خود ندارند و به دنبال درمان آن نمی‌روند.

۵-۴- نظافت خانه

ظاهر خانه در نشاط و شادابی روحیه انسان، بسیار مؤثر است. خانه کثیف و در هم ریخته، روان انسان را کسل می‌کند. اسلام، در کنار نظافت خود، اهمیت ویژه‌ای به نظافت خانه داده و به ابعاد مختلف آن، مثل جارو کردن خانه و جلوی در خانه و پاک کردن در و دیوار خانه از تارهای عنکبوت پرداخته است. امیرمؤمنان علی «ع» فرمود: «خانه‌های خود را از تار عنکبوت، تمیز کنید؛ زیرا باقی گذاشتن آن در خانه، فقر می‌آورد.»

۵-۵- آراستگی

ممکن است کسی تمیز باشد اما آراسته نباشد. آراسته شدن یعنی افزودن به زیبایی ظاهری. دوست داشتن زیبایی، امری فطری است که خداوند هم آن را دوست دارد و تمایل به آن را در وجود ما نیز قرار داده است. رسول خدا «ص» فرمودند: «خداوند متعال زیباست و زیبایی را دوست دارد.»

پیامبر خدا «ص» وقتی می‌خواستند از خانه بیرون بروند، به آینه نگاه و موهایشان را صاف می‌کردند و شانه می‌زدند. گاهی در آب می‌نگریستند و موهایشان را مرتب می‌کردند. ایشان خود را برای اصحاب هم زیبا می‌کردند، چه رسد به خانواده‌شان. آراستن خویشتن نیز یکی از صفات مؤمنان برشمرده شده و علاوه بر آن به آراستن خانه نیز توصیه شده است.

امام صادق «ع» فرمود: «خداوند زیبایی و خودآرایی را دوست دارد و بینوایی و تظاهر به فقر را ناخوش می‌دارد. هرگاه خداوند به بنده‌ای نعمتی دهد، دوست دارد اثر آن را در او ببیند.» پرسیده شد: «چگونه؟»

فرمود: «لباس تمیز بپوشد، خود را خوشبو کند، خانه‌اش را گچ‌کاری کند و جلوی در حیاط خود را جارو بزند.»¹

مردان و زنان دوست دارند همسران خود را در شکل و صورت آراسته ببینند. به همین دلیل هم اسلام، آراستگی انسان برای همسرش را به منزله یک حق، توصیه کرده و علاوه بر نظافت، نسبت به آراستگی افراد نیز حساسیت نشان داده است.

امام صادق «ع» فرمود: «زنی خدمت رسول خدا «ص» رسید و گفت: «ای رسول خدا! حقّ مرد بر عهده زن چیست؟» حضرت فرمودند: «بیش از آن است که بتوان آن را در جملاتی بیان کرد.» زن گفت: «برخی از آن را برای من بگویید.» فرمودند: «باید خودش را با بهترین عطرها خوشبو کند و برای شوهرش، بهترین لباس‌هایش را بپوشد و با بهترین زینت‌هایش خود را بیاراید.»

آراستگی، یکی از عوامل افزایش محبت میان زن و شوهر است. علاوه بر این، آراستن زن و شوهر برای هم موجب مصونیت حریم عفاف در هر دو خواهد شد.

امام موسی کاظم «ع» فرمود: «آراستگی مرد برای همسرش از چیزهایی است که عفت زن را افزون می‌کند.» رسول خدا «ص» فرمود: «لباس‌هایتان را بشویید، موهایتان را اصلاح کنید، مسواک بزنید، خود را بیارایید و نظافت را رعایت کنید که همانا بنی اسرائیل، این چنین نکردند و دامان زنانشان به زنا آلوده شد.»

برخی از مردها فکر می‌کنند که زن‌ها توجه چندانی به آراستگی شوهرشان ندارند و فقط این مردها هستند که نسبت به آراستگی همسرشان حساسند؛ در حالی که چنین تصویری کاملاً اشتباه است. زن‌ها هم مانند مردان به آراستگی همسرشان علاقه‌مندند.

¹ دباغی، نازنین 1397

حسن بن جَهم می‌گوید: به امام رضا «ع» گفتم: «چطور خضاب کرده‌اید!» فرمود: «آری، با حنا و کتم. آیا نمی‌دانی که در این کار، پاداش هست؟ زنان دوست دارند تو را همان طور ببینند که تو دوست داری آنها را ببینی، یعنی آراسته. همانا زنان از عفت‌ورزی به سوی فجور رفته‌اند و این هم نبوده مگر به این دلیل که همسرانشان کم به خود می‌رسیدند.»

اسلام، علاوه بر توصیه‌های کلی به آراستگی، به صورت جزئی هم به مواردی اشاره کرده است؛ مثل چیدن موهای سبیل و داخل بینی. رسول خدا «ص» فرمودند: «مقداری از سبیل و موهای بینی خود را بگیرد و به خودتان برسد؛ زیرا این کارها بر زیبایی شما می‌افزاید.» همچنین فرمودند: «هر کس مو می‌گذارد، باید خوب به آن برسد و گر نه کوتاهش کند.»

پرهیز از آراستگی‌های حرام برخی از آراستگی‌ها حرام است و به جهت رعایت شرط بندگی باید از آنها پرهیز کرد. مثلاً استفاده از طلا و ابریشم برای مردها حرام است. رسول خدا «ص» در حالی که به طلا و ابریشم اشاره می‌کردند، فرمودند: «این دو بر مردان اُمّت من حرام است، نه بر زنان.» همچنین زن‌ها هم نباید زینت‌های خود را به نامحرم نشان دهند.^۱

۵-۶- خوشبو کردن

خوشبو کردن خویش از توصیه‌های اکید اسلامی است که از اخلاق انبیا معرفی شده و از برجستگی‌های سیره رسول خداست. در معارف اسلامی به خوشبو کردن هر روزه توصیه شده و در صورت ناتوانی، حداقل هفته‌ای یک بار باید خود را خوشبو کرد.

امام رضا «ع» فرمود: «خوشبو کردن از اخلاق انبیاست.» و امام موسی کاظم «ع» فرمود: «شایسته نیست که مرد، خوشبو کردن را هر روز رها کند. اگر به صورت روزانه برایش ممکن نبود، یک روز در میان و اگر این هم ممکن نبود، در هر جمعه خود را معطر کند و این را دیگر رها نکند.»

^۱ دکتر اسماعیلی، زهرا. ۱۴۰۲

بوی خوش از اموری است که جنسیت نمی‌شناسد. زن و مرد، بوی خوش را دوست دارند و از بوی بد گریزانند. فعالیت‌های مختلف در طول روز، در خانه و بیرون از خانه، موجب می‌شود که بدن ما عرق و در بدن ما تولید بوی بد کند. در بحث نظافت تن گفتیم که باید با شست و شو، بوی بد را از بین برد؛ اما بدبو نبودن کافی نیست، انسان باید خوشبو باشد. خوشبویی در اشتیاق همسر برای ارتباط مؤثر است.^۱

نتیجه گیری

در نهایت، می‌توان گفت که آراستگی در زندگی زناشویی، علاوه بر ایجاد جذابیت ظاهری، به تقویت روابط عاطفی و محبت میان زوجین کمک می‌کند. اسلام با تأکید بر اهمیت زیبایی و آراستگی، نقش آن را در ایجاد یک زندگی سالم و شاداب یادآوری می‌کند. بنابراین، با توجه به آموزه‌های اسلامی و اهمیت آراستگی، می‌توان نتیجه گرفت که حفظ آراستگی نه تنها به جذابیت ظاهری، بلکه به رشد و شکوفایی محبت و مودت میان زن و شوهر نیز منجر می‌شود.

آراستگی نه تنها به عنوان یک نیاز ظاهری، بلکه به عنوان یک ابزار مؤثر در تقویت محبت و روابط عاطفی میان زوجین در نظر گرفته می‌شود. اسلام با تأکید بر اهمیت زیبایی و آراستگی، به ما یادآوری می‌کند که توجه به این مسئله می‌تواند به ایجاد و نگهداری یک زندگی زناشویی سالم و شاداب کمک کند. از این رو، زوجین باید با رعایت اصول آراستگی و زیبایی، نه تنها ظاهر خود بلکه روابط عاطفی و احساسی خود را نیز تقویت کنند. در نهایت، آراستگی می‌تواند به عنوان پلی میان قلب‌ها و روح‌های زوجین عمل کند و به عمق محبت و عشق در زندگی مشترک بیفزاید.

^۱ حسینی، سارا ۱۳۹۸

منابع

- قرآن کریم - ترجمه و تفسیر آیات مربوط به زیبایی و آراستگی.
- حسینی، سارا. تأثیر آراستگی بر روابط عاطفی زوجین. نشریه خانواده و سلامت، شماره 12، 1398، صفحات 45-60.
- دباغی، نازنین، زیبایی و آراستگی در اسلام و تأثیر آن بر زندگی مشترک. مجله مطالعات اسلامی، شماره 25، 1397، صفحات 30-40.
- دکتر اسماعیلی، زهرا. نقش آراستگی در تحکیم خانواده. 1402، تهران: انتشارات جامعه شناسی.
- رهنما، محمد. آراستگی در زندگی زنشویی، 1395. انتشارات دانشگاه تهران.
- سبحانی، جعفر. منشور جاوید، 1402. قم: موسسه امام صادق (ع).
- شریفی، مریم. تأثیر آراستگی بر اعتماد به نفس در روابط زنشویی. پژوهش‌های اجتماعی، شماره 8، 1399، صفحات 55-70.
- صادقی، مهدی. محبت و مودت در خانواده‌های اسلامی، 1396. انتشارات بهنام.
- قرائتی، محسن. تفسیر نور. 1401، قم: مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن.
- مطهری، مرتضی. نظام حقوق زن در اسلام، 1402. تهران: انتشارات صدرا.
- موسوی، علی. روانشناسی روابط زنشویی، 1400. انتشارات سمت.